

No. 231

**Pamiętajcie
o żołnierzu
w oboję.**

Cena prounumary:
w Łodzi
Kwartalnie Mk. 120.
Miesięcznie „ 40.
za roznośnienie
5.00 fen. miesięcznie.
Z przesyłką poczt.
Kwartalnie Mk. 135.
Miesięcznie „ 45.
Poza Łódź egz. 2.10
W Ameryce 1/2 dolar.
miesięcznie.

KALENDARZYK
Czwartek, Stefana Kr.
Piątek, Szymona Słup.
Rozalii P.

REDAKCJA
w ŁODZI
Al, Kałociuski Nr 41
TELEFON 28.

ROZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI

Gzwartek, dnia 2 września 1920 roku.

Z Warszawy i z biur ogłoszeniow. oglaszani do Rozwoju przyjmuje wyłącznie „Klasyka Polska”

Za terminowe wychodzenie ogłoszeń i ośiar administracja nie odpowiada

CENA OGŁOSEN:

Przed tekstem mk. 4 w tekście mk. 5 za tekstem 3 mk. nekrologi mk. 3 za wiersz poetowy. Drobnie ogłoszenia 40 fen. za wyraz: Komunikaty mk. 3.— Ogłoszenia zamiejscowe 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Stronice przez tekst w tekście dla ogłoszeń podzielona na sześć lamów za tekstem na 5 lamów. W tekście i przed tekstem przyjmujemy ogłoszenia i nekrologi tytkowa 2, 4, lub 5 lamów. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne. Można zamawiać „Rozwój” w ZGIERZU u p. Lacha Klesk,

Polska w stosunku do wschodu.

Polska musi się liczyć ze wschodem i jej polityka powinna doprowadzić do unormowania odpowiednich stosunków.

Pisząc te słowa nie mamy na myśli bynajmniej obecnej Rosji Sowieckiej. Zdaje się, że pod tym względem żaden polak nie tywi innego zdania nad to, że z bolszewikami o trwałym pokoju mowy być nie może, bo sam ten rząd w Rosji jest na wylocie, a chociażby pozostał, to nie daje on żadnych gwarancji, że umowy jego polityczne i ekonomiczne zostaną dotrzymane.

Wreszcie gdyby system urządzenia społecznego według programu bolszewików utrzymał się czas pewien, to czyż on może zapewnić wypełnienie zamówień handlowych, gdzie punktualność pierwszorzędna gra rolę.

To też zawierając dziś pokój z bolszewikami Polska może mieć tylko na myśli jakie takie zapewnienie zaprzestania działań wojennych, a co zatem idzie i niepotrzebnego rozlewu krwi, którą dobrze już ziemia nasza nasiąkała.

Kwestia wschodnia musi być rozwiązana z innym rządem rosyjskim, który jak można przewidzieć, dziś lub jutro, za miesiąc lub rok obejmie olbrzymią część wschodniej Europy i przystąpi do budowy państwa na gruzach Rosji carskiej i Rosji bolszewickiej.

Kto będzie tym rządem? Czy Wrangel go stworzy? czy inny po Wranglu, mający nastąpić bojownik narodowy—nie wiadomo. To wszystko jest tajemnicą przyszłości. Pewne tylko, że na te usiłowania Polska obowiązana jak najpilniejszą zwrócić uwagę, gdyż w owym zachłanność leży w tych ludziach, wyrastających na prawach carskiego imperjalizmu, który należy do najbardziej zaborczych na świecie i pod tym względem pobili nawet Anglię.

Oszary Rosji są tak olbrzymie, że przy dobrej gospodarce mogłyby wystarczyć bardzo dobrze dla 10 razy większej ludności, niż ta która te obszary zamieszkuje.

Tymczasem każdy nowy bojownik rosyjski, w początkach swoich występów zajmuje się wypieraniem bolszewików i zwalczaniem te, hydry szasznej, niedorzecznej i groźnej jak „morowe powietrze”, ale skoro tylko utrwali nieco swoją pozycję, natychmiast staje się politykiem zaborcą, politykiem imperjalistą i w swoich odezwach do narodu zamiast mówić o podniesieniu ekonomicznem kraju, o zorganizowaniu oświaty, o zapewnieniu szczerzej wolności, on natychmiast na plan pierwszy wysuwa to, cooby daciał pokonać, co chciałby wcielić w olbrzymie rany państwa rosyjskiego, a co najzabawniejsze, że rzuca się na pierw na ziemię przynależną do Polski i odwiedzanie z

nią złączone, na z'emie, w obronie których polacy wylali wiele krwi własnej, gdzie swoją wnieśli cywilizację.

Jeżeli zbierzemy odezwy tych wodzów rosyjskich, to w każdej z nich znajdziemy silnie zaakcentowane dowody tej zachłanności. Nie innym był Denikin, nie innym Kozłak i nie innym zapewne zostanie Wrangel, który dzięki ofensywie polskiej i najazdowi na kraj nasz armji czerwonej, trafił na okoliczności dość sprzyjające, które mu pozwoliły zać ze swoją armją szmat ziemi południowej Rosji.

Ten Wrangel, którego popiera Francja, a z którym, jako najbliższym sąsiadem być może i Polsce przypadnie w ściślejsze weć z czasem porozumienie, ten Wrangel któremu nasza ofensywa tak dobrze zrobiła, już zaczął wstępować w ślady dawnych wodzów kontrrewolucyjnej Rosji i wydał odezwę do narodu, o której dowiadujemy się z dziennika „Matin”, pomieszczającego depeszę z Konstantynopola, datowaną jeszcze w dniu 21 sierpnia i nadeszłą tam z opóźnieniem.

W depeszy tej czytamy: General Wrangel wystosował proklamację do powstańców zachodniej Ukrainy, zapraszając ich, aby się doń przyłączyli i obiecując im ziemię i wolność.

Taki dokument świadczy najwyraźniej mieszanie się Wrangla do spraw polskich, do wschodniej Małopolski, którą przyznano nam traktatem wersalskim.

A więc i Wrangel postępuje w ten sposób jak inni i on niezadawalnia się olbrzymim obszarem Rosji, sięga jeszcze ręką po nasze i sięga nią wtedy, kiedy doprawdy do władzy nie doszedł, coż więc stanie się gdy te władzę ujmie droga legalną lub pozyska ją mieczem?

W obec takiej zachłanności i dążeń imperjalistycznych uprawianych przez bojowników rosyjskich za wolność Rosji, tej Rosji, z którą naprawdę Polska chce zawrzeć i powinna długie szczerze i przyjacielskie przymierze, aby frontem stać w pogotowiu na zachodniej granicy, rząd nasz musi bardzo baczyć aby faktycznego kroku nie zrobić i aby te przymierze i z rosyjskiej strony było również szczerze i długotrwałe.

Już dziś Wrangel powinien wiedzieć, że dla niego droga do wschodniej Małopolski raz na zawsze zamknięta. Ma mu to objawić zarówno Polska, jak i Francja, którą rząd nasz w tej mierze obowiązany informować.

W. Cs.

Czcicielom bolszewizmu w upominku.

W Bóbrce grasowali krasnoarmiejcy, którzy robili wrześnie ostatniej hoboty. Poobierani byli jak na wiedeński „Lumpenball”. Najkomiczniejrze wrześnie

robili ich nakrycia głowy: nasze maciejówki, bonlaki, danuskie kapelusze, a nawet rabiuackie czapki sobolowe. Można się rozchorować ze śmiechu, gdyby to wszystko na ogół nie było tak tragiczne!

W Rozdole zamocdował bolszewicy audytor Dra Adama Pilca. Grupa jeńców Polaków złożona z 25 osób, uknęła z Bóbrki i opowiadała przerażającą rzecz o znęcaniu się dzieci bolszewickiej. Każdy oficer wzięty do niewoli, został obdarty, a następnie zarabany.

Ostatnią ich ofiarą, jaką widzieli, legł ksiądz, eda rto z niego sutannę i zarabano go w oczach jeńców.

Do redakcyi Słowa Polskiego zgłosiła się p. Dowmanowiczowa która z Dźwiniogrodu uciekła wraz z rodziną do Łwowa. Opowiada ona następujące o góły swojej ucieczki:

Zaledwie ujechaliśmy kilka kilometrów, gdy w tem wśród wrzasku i krzyku natłoczyła patrol ośmiu jeńców, złożona z 4 jeźdźców. Na widok tej droży zroznie przeszło po jadących. Każdy z jeźdźców trzymał w jednej ręce zakrwawioną szablę, a w drugiej rewolwer. Zrównawszy się z furmankami, dzierz kryknawszy „ruki w wierzch!”, zaczęła sędzącym na kurze przetrząsać kieszenie, ściągając pierścienki i biżuterję, a gdy już ogolociła wszystkich z gotówki i złota, kazala wszystkim mężczyznom ściągać ubrania, zostawiając tylko dolne części. Po kolei patrol zaczął przeglądać kufry i toholki, zabierając wszelkie środki żywności, inne zaś rzeczy porozizucali po drodze. Po tej operacji koczacy kazali im siadać na fury i jechać ze sobą do Bóbrki, do komisarza. Wreszcie dzikusy powzięli jakąś decyzję. „Mężczyźni z nami, a was niech dyabli porwą!” — zawołał jeden z kozaków i groząc rewolwerami szablami, kazali mężczyznom iść ze sobą. W chwili rabowania ofiar przez bolszewików na drodze niedaleko Bóbrki, zbiegła się okoliczna ludność ukraińska i zaczęła zabierać, co jej pod ręce wpadło, a przedawszyskkiem uprząż z koni. Jakaś „litościwa” kobiecina zabrala także krowę, jedyną, jaką jadący uratowali ze swe go gospodarstwa, pocieszając poszkodowanych, że la-plej, gdy weźmie „swój”, niżby jątała wpaść w ręce bolszewików. Szczególniej lusa na cudzą własność okazała się ludność ze wsi Budkowa, jakkolwiek znala p Stańczewską. Gdy biedne kobiety wracały już w najwięk szym strachu na stronę Starego Siola, spotkały jeszcze jedną patrol, złożoną z 2 kozaków. W tem na dwer cu pojawila się polska pancernka. Kozacy na jej widok porzucili konie i broń i zbiegli do lasu. Obie szable kozaków ociekaly jeszcze świeżą krwią.

Front a Litwa.

Na ostatnim posiedzeniu Rady obrony państwa prowadzone dyskusję na temat pokoja i granic wschodnich.

Przedstawiciele Naczelnego Dowództwa stwierdzili, że akcja dając do wysiedzenia czerwonej armji z granic dawnej Kongresówki już zakończona. Wobec tego, że Litwini zajęli Grajewo i południową część Suwalszczyzny zaproponowano Litwinom, aby dobrowolnie usunęli się z terenów, branych przez ententę Polsce. Na wypadek, gdyby Litwa wzwana nie usłuchała, Rada obrony państwa pozostawia Naczelnemu Dowództwu wolną rękę do dalszego działania. Prowadzą się jednak

... rządem polskim a litewskim rokowania...
... w kierunku zasadniczego pogodzenia interesów
... polskich i litewskich.

Stwierdzono dalej, że obecnie front nasz
... odwraca się w stronę ku wschodowi, wskutek
... czego nastąpiła pewna przerwa w operacjach
... na północy, przez co żołnierz otrzyma pewne
... wytchnienie. W niektórych miastach armja na-
... sza dochodzi, w innych nawet przekracza gra-
... nice, wyznaczoną nam przez entente, t. zn.
... linję Curzona to dla tego, że linja ta ze
... względów strategicznych jest dla nas niedo-
... godną.

LISTA OSOB,

które do 31-go sier-
pnia 1920 r. podpi-
sały, 5% Pożyczkę
Odrodzenia Polski

W Domu Bankowym

Józef
Kowalewski.

Łódź, ul. Piotrkowska Nr. 46.

Tow. Akc. J. K. Poznański	mk.	5,000,000.	—
Ogół prac. Tow. Akc. „	„	2,000,000.	—
Jakób Heriz	„	1,000,000.	—
Dr. Karol Poznański	„	1,000,000.	—
S. Danziger i S-ka	„	300,000.	—
Landau i Weile	„	200,000.	—
Kahan i Szpiegel	„	100,000.	—
F. I. Landau	„	100,000.	—
B. Poznańska	„	75,000.	—
Józef Wolski	„	82,000.	—
Dom Ban. Józef Kowalewski	„	28,500.	—
Alfred i Michalina Poznańscy	„	25,000.	—
F. R. Poznańska	„	25,000.	—
M. J. Poznański	„	25,000.	—
Herman Szyk	„	25,000.	—
Klinika Sek. pielęgn. bied. potóż.	„	22,500.	—
Dr. Edmund Libiszowski, kapitan	„	22,000.	—
B. A. Gliksman	„	20,000.	—
Zygmunt Kaufman	„	20,000.	—
Hartwig Lötti	„	20,000.	—
L. Mordjaner	„	20,000.	—
Anna Solowiejczyk	„	20,000.	—
Wanda Zurkówna	„	20,000.	—
Henryk Weinberger	„	15,000.	—
Bronisław Gwoźdecki	„	12,000.	—
Dr. Henryk Kon	„	11,000.	—
Stanisław Amsel	„	10,000.	—
Henryk Kutner	„	10,000.	—
Wacław Taubwurcel	„	9,000.	—
Wacław Szarzyński	„	8,000.	—
Kazimierz Effenberg	„	7,000.	—
M. Gliksman, inż.	„	6,500.	—
Józef Storch	„	7000.	—
Alfred Danziger	„	5,500.	—
Józef Danziger	„	5,500.	—
Karol Ende	„	5,000.	—
Dr. Leon Landau	„	5,000.	—
Bronisław Łuczak	„	5,000.	—
B. Rafelson	„	5,000.	—
Albert Rychter	„	5,000.	—
Izaak Bornstein	„	4,000.	—
A. Hirszfeld	„	4,000.	—
Aleksander Pinno	„	4,000.	—
etc. etc.			

Zwycięstwa nad Budiennym w rejonie Zamościa. Nieprzyjaciół odrzucony od Lwowa.

WARSZAWA. 19 (PAT) Na północnym...
... sytuacja bez zmiany.

W centrum 3-a armja odniosła szereg poważnych
... sukcesów nad armją konną Budiennego.

Armja ta, będąca najlepszą operacyjną jednostką
... sówdepji, otrzymała bezwzględny rozkaz przerwania
... naszego frontu w rejonie Zamościa i marszu na a Lub-
... lina łącznie z wojskami 12-ej armji sowieckiej, które
... również przejść miały do działań zaczepnych w kie-
... runku na Chełm. Dzięki świetnej akcji wypadkowej
... naszych oddziałów, ugrupowanych wzdłuż Bugu, of-
... ensywa 12-ej armji została udaremniona.

Koncentrując się w rejonie Piszczu, Smolar i Ja-
... godyna wojska sowieckie, nie wytrzymując naparcia
... rozpoczęły szybki odwrót, pozostawiając w naszym
... ręku licznych jeńców.

25 pułk piechoty w akcji tej zdobył 2 działa z
... zaprzęgiem, 6 karabinów maszynowych i kolumnę a-
... municyjną

Budiennyj dnia 29 dotarł do Zamościa, gdzie na-
... potkał na zdecydowany opór 31. pułku piechoty i od-
... działu 6-ej dywizji ukraińskiej. Jakkolwiek dzięki bo-
... haterskiej postawie tych oddziałów rozpędzona of-
... ensywa nieprzyjaciela został zahamowany, w ciągu
... 30 i 31 8 armja konna posunęła się znacznie naprzód,
... docierając czołowymi kolumnami do Sławęcina, Ła-
... dzisk i Jałowody. Pierwszą klęskę zadały nieprzyjaci-
... łowi oddziały drugiej dywizji legionów w rejonie Gre-
... bówca, rozbijając doszczętnie jedną brygadę i biorąc
... z górą 200 jeńców.

Decydującą rolę w bitwie odegrała grupa
... gowa gen. Stanisława Hallera, która od paru dni
... znajdując się na tyłach Budiennego, z niezwykłą
... tością posuwała się w ślad za głównymi jego siłami.
... dnia 31 8 uderzyła w kierunku na Zamość od w-
... du. Budiennyj, widząc grożące mu niebezpieczeństwo,
... rozpoczął gwałtowny odwrót, napotykując w rejonie
... na silny opór okalających go naszych oddziałów.

W okolicy Wolicy Sniatyczej, Miączyna i
... lewa wywiązały się niezwykle walki, w trakcie
... rzych poszczególne dywizje nieprzyjacielskie, za-
... cząc na olbrzymie straty, parokrotnie ponawiały
... szarżę kawalerską. Armja konna w walkach
... została rozbita. Poszczególne oddziały, które
... się przedrzeć, znajdują się w trakcie bezładnego
... wrotu. Nasza dalsza akcja posłgowa rozwija się
... myślnie. Wśród zabitych bolszewików rozpoznano
... fa sztabu 4-ej dywizji, 2 dowódców brygad, paru
... wódców pułków i 12 komisarzy. Oddziały nasze
... ły znaczną zdobycz. Pierwsza dywizja jazdy wie-
... armat, częściowo z zaprzęgiem, 13-a dywizja 2 ar-
... ty znaczną ilość karabinów maszynowych, woz-
... transport amunicji artyleryjskiej, orkiestrę, kanc-
... rje pułkowe itp. grupa majora Czaplńskiego dru-
... dywizji legionów 2 ciężkie działa oraz bogaty ma-
... rjał wojenny.

Na wschód od Lwowa oddziały nasze odr-
... nieprzyjaciela za linję Bugu, zdobywając 3 działa
... karabinów maszynowych oraz kilkudziesięciu jeń-
... Sztab generalny.

Rozkaz Tołkaczewskiego.

Tekst dosłowny rozkazu Tołkaczewskiego
... do armji czerwonej, zawierający obelgi pod a-
... dresem delegacji polskiej, brzmi jak następuje:

Rozkaz do wojsk frontu zachodniego—
... Mińsk Nr. 1847—20—VIII. 2.

Żołnierze armji czerwonej!

Przykrywając się fałszywymi i kłamliwymi
... dążeniami do pokoju, polscy biłogwardziści
... przygotowali cios na linji rzeki Wisły! Wymę-
... czone bohaterem marszem od Połocka do War-
... szawy oddziały armji czerwonej cofają się pod
... naciskiem przeważających sił nieprzyjaciela. Bia-
... łogwardziści świata całego tryumfują z powodu
... chwilowego naszego niepowodzenia. Rząd pol-
... ski, który jeszcze tak niedawno błagał o pokój
... —teraz raptownie zmienił swą politykę. Polska
... delegacja pokojowa w Mińsku w sposób jaknaj-
... podniejszy zrywa wszystko—składa się ona z sa-
... mych tylko szpiegów i kontrwywiadowców. De-
... legacja chce wykorzystać swą sytuację dla celów
... kontrwywiadu. Bohaterowie Kiowa, Wilna, Miń-
... ska, Brześcia Litewskiego i Płocka—widocznie
... nam się staje, że tylko na ruinach białej Polski
... może być zawarty pokój! Tylko, rozbijając do-
... szcześnie białych bandytów, my zabezpieczymy

sobie spokojną pracę! Tak zwycięsko rozje-
... ta ofensywa musi być zwycięsko zakończona!
... Hańba temu, kto myśli o pokoju—przed
... szawą. Niezłamanym murem staje lud Rosji,
... krainy i Białorusi dla obrony swej władzy.
... ki tysięcy nowych bojowników wypelniają
... rzedzone szeregi bohaterkich pułków! Zwy-
... cstwo—nie dla panów! Sława pięć armji
... wanej rozwali głowę białej gwardji! Bojow-
... armji czerwonej rozumieją dobrze, że front
... chodni jest to front—wszechwiatowej rew-
... cjii!

My musimy zwyciężyć na tym fron-
... Czerwonogwardziści! Komunisti! Dowódcy!
... misarze sowieccy! Rosja sowiecka wymaga
... was największego wysiłku dla uzyskania
... cjęstwa! Ani kroku wstecz!

Zwycięstwo lub śmierć!

Rozkaz ten przestać do tyłowych wy-
... tów politycznych wszystkich armji i dywizji
... wydrukowania na arkuszach i rozstać w ciągu
... 24 g. Głównodo wodzący frontu zachodniego To-
... kaczewskij, członek rady wojenno—rewol. S
... ga, szef sztabu gen. Szwarz, szef wydz. op-
... cyjn. Degtiarew, szef, wydz. reform Tasin.

Towarzystwo opieki nad żoł- nierzem uzdrowieńcem.

Dnia 24 zm. w lokalu własnym przy ul.
Piotrkowskiej Nr. 171 Tow. Opieki nad Żołnierzem.
—Uzdr. odbyło się zebranie Zarządu, wybrane-
go 22 zm. Do zarządu zostali wybrani pp: 1.
Babłacki Edward 2 Inżynier Bartelmus Wilhelm,
3, Brinkenhoff Edward 4. Freilich Sale 5. Fuks
Bdol, 6, Facco Wiktor 7. Dr. Garazich 8.
Gerson Jakób 9. Inżynier Golec Lech 10. Dr.
Grabowski Albin 11. Hamourski Emanuel 12.
Pastor Hadrian 13. Rejent; Jezewski Władysław
14. Kempner Aleksander 15. Kon Feliks 16.
Dr. Michalski 17. II Nakielski 18. Dr. Pawli-
kowski Marjan 19. Ks. Potapski Fr. 20. Rum-
kowski Maks 21. Dr. Sachs Józef 22. Stegman
Edward 23. Rejent Trojanowski 24. Urson
Józef 25. Ziegler Oskar.

Nowowybrany Zarząd rozdzielił mandaty
w sposób następujący.

Prezes dr. Grabowski Albin Wice—Prezes i
Pp. 1. Ks. Prob. Potapski, 2. Ziegler Oskar,
Skarbnik: Dr. Sachs Józef, Sekretarz: Kon
Feliks!

Zastępcy Sekretarza: 1. Bartelmus Wilhelm

2. Kempner Aleksander. Tymczasowo utwor-
no dwie komisje: finansową i gospodarczą.
Do komisji gospodarczej zostali wydelegowa-
ni z ramienia Zarządu Pp. Rumkowski M.
Potapski, Rejent Jezewski, Stegman E.

Do Komisji finansowej zostali wydele-
wani jako przewodniczący p. Ze-
oraz, Dyr. Brinkenhoff E. Faks, A. Freilich
S. Uryson, E. dr. J. Pawlikowski, M. Babla-
E. Gerson, Pastor Hadrian, Faccou V, Ham-
ski E, Rejent Trojanowski, dr. Sachs.

Na honorowych Prezesów zaprosz-
pp. Generała Olszewskiego i Wojewodę
mieńskiego.

Ruch pociągów.

Z centralnego dworca kolei warszaw-
wiedenskiej odchodzą pociągi następujące:
Krakowa o godz. 12 40 po południu, o
2 po południu, o godz. 6 20 po południu,
godz. 10 30 wieczorem pospieszny. Do
nania o godz. 5 40 po poł. i o godz. 10
czorem pospieszny. Do Gdańska przez
sinirów, Toruń o godz. 5 15 po poł. i o
8 20 wiecz.

Z powrotem.

„Journal de Połogne”, który się ewakuował i wychodził w Poznaniu, oznajmił pod datą 22 ub. m., że powraca do Warszawy. Wyraził przytem żywe zadowolenie, że było mu danem poznać sympatyczną stolicę Wielkopolski.

Organizacja policji na Górnym Śląsku.

BYTOM, 31 sierpnia. (PAT). W Nr. 6. gazety urzędowej Górnego Śląska oficjalnego organu międzysojuszniczej komisji rządzącej ogłasza komisja rozporządzenie dnia 20 m. ustanawiające nową policję Górnego Śląska na miejsce Sicherheitswehry.

Policja ta podlega całkowicie komisji koalicyjnej. Sprawa nominacji i wynagrodzenia należy do władz koalicyjnych. Na jej też ręce nowi policjanci składają przysięgę na wierność służbową.

Policja podzielona będzie na 3 główne grupy z siedzibami w Opolu i Gliwicach i Katowicach. Na czele grup stać będą oficerowie koalicyjni.

Dowódcami mniejszych oddziałów są oficerowie polscy i niemieccy pochodzący z Górnego Śląska.

W Cieszynie.

CIESZYN 31 | 8 (PAT) Dziś odbyło się pierwsze posiedzenie komisji administracyjnej miasta Cieszyna, w skład której wchodzi 10 Polaków i 10 Niemców. Przewodniczącym został polak pan Matura. Po obraniu sekcji imieniem radnych polskich odczytał dr. Micheda protest z powodu podziału Śląska Cieszyńskiego.

4 proc. bilety skarbowe.

WARSZAWA 31 (PAT) Min. skarbu komunikuje, że czteroprocentowe bilety skarbowe wymieniają na gotówkę Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa i wszystkie jej oddziały oraz Centralna Kasa Państwowa i kasy skarbowe, a w Małopolsce urzędy podatkowe, przyczem procenty opłacone są do dnia 1 tego miesiąca, w którym następuje wymiana.

Bank robotniczy.

TORUN 31 | 8 (PAT) Jak donosi „Gazeta toruńska” bank robotników Bochum w Westfalii otwiera dnia 1 września filję swoją w Toruniu.

Bank ten jest dziełem robotników, którym gorąca miłość Ojczyzny nie tylko umożliwiła ocalenie ducha polskiego na obczyźnie, ale i tworzenie organizacji i stowarzyszeń skupiających ich w jeden obóz narodowy.

KRWAWA ZAJSCIA W BELFASCIE.

LONDYN 31—8 (PAT) W czasie wczorajszych ruchów w Belfascie było 6 zabitych i wielu rannych. Journal dowiadyuje się, że liczba ofiar w ostatnich 24 godzinach wynosi 18 zabitych i rannych 200.

LONDYN 31—8 (PAT) Nowe rozruchy wybuchły dziś rano w Belfascie. Wojsko interwenjowało. Wiele sklepów jest zniszczonych, 3 ludzi zabitych 55 rannych.

Zaburzenia krwawe we Włoszech.

RZYM 31 | 8 (PAT) Z inicjatywy socjalistów odbyły się w różnych miastach wiece manifestujące za uznaniem przez Włochy rządu sowieckiego. W czasie wiecu we Florencji przyszło do starcia z policją. Komisarz policji został zabity. Żandarmi zrobili użytek z broni.

2 manifestantów zostało zabitych a 7 rannych. Socjaliści proklamowali 24 godzinny protestacyjny strajk.

Zgon uozenego.

NAUEN 30 | 8 (PAT) Radio. W Berlinie zmarł znany anatom profesor uniwersytetu von Hauseman, który był sławą szczególnie jako specjalista krani.

Budjenny otoczony ze wszystkich stron.

(Korespondencja własna).

WARSZAWA 1—9. Wojska Budjennego pod Zamościem rozbrojone. Zamość w ręku gen. St. Hallera. Armja polska atakuje z wielką zaciętością w rejonie Hrubieszowa. Kawaler-

ja nasza wykonała świetny nocny atak na Budjennego pod dowództwem gen. Rummla. Budjenny otoczony z wszystkich stron. Wojska polskie zdobyły kilkanaście armat.

Krzyż zasługi dla obrońców Płocka.

(Od wł. koresp.)

WARSZAWA, 1—9. Gen. Józef Haller wraz z gen. Rozwadowskim i admirałem Porebskim odbył przegląd floty rzecznej i wręczył 7 szeregowcom, którzy odznaczyli się przy obronie Płocka, krzyż zasługi.

Wykrycie składu towarów na pask.

(Od wł. koresp.)

WARSZAWA, 1—9. W składach Banku Handlowego przy ul. Ceglanej wykryto obrzynie zapasy towarów (podkowy, skóry i. t. d.), oddane tamże przez paskarzy na przechowanie.

Na tropie komunistów.

(Od wł. koresp.)

WARSZAWA 1—9. Nocy ubiegłej policja przy udziale żandarmerji wykryła w Warszawie skład broni, rewolwerów, piroksyliny i. t. t. Aresztowano kilka osób, podejrzanych o przygotowanie powstania komunistycznego w czasie zbliżania się bolszewików do Warszawy. Siedzimo w toku.

WARSZAWA, 1—8. Z Krakowa donoszą, że na tamtejszym dworcu aresztowano żydówkę Hertę Maler; znaleziono przy niej kilkanaście milionów mk. w monecie zagr. na agitację bolszewicką i pozaszywane w sukni listy do miejscowych komunistów.

Nota rządu franc. do Niemiec.

BERLIN 1—9 (PAT) Nota wręczona dziś przez francuskiego ambasadora z powodu zajść we Wrocławiu ma treść następującą: Panie ministrze, powołując się na moją notę z dnia 27 b. m. mam zaszczyt podać Waszej ekscelencji warunki mego rządu celem załagodzenia zajść, które się wydarzyły w konsulacie francuskim we Wrocławiu dnia 26 b. m. 1) Konsulat będzie przez rząd niemiecki na jego koszt odnowiony. 2) Rząd niemiecki zapłaci 100.000 franków odszkodowania urzędnikom konsulatu za straty materialne podczas plądrowania. 3) Winni będą ukarani. 4) Przeciwno władzom, które przez nieporozumienie i obojętność umożliwiły wykonanie napadu, ma być wdrożone postępowanie dyscyplinarne. 5) Po zupełnym spełnieniu tych warunków będzie konsul otwarty w obecności prezydenta prowincji śląskiej i francuskiej rady legacyjnej. Flaga będzie równocześnie zawieszona i powiewać będzie aż do godz. 7 wiecz. Kompanja Reichswehry z muzyką będzie defilowała przez konsulat.

BOLSZEWICY MORDUJĄ JEŃCÓW.

WARSZAWA, 1. 9 (PAT) Ze sfer wojskowych komunikują nam: Według zgodnych zeznań naszych żołnierzy, zbiegłych z niewoli bolszewickiej, jak również doniesień dowództwa naszych armji frontu środkowego do dowództwa bolszewickiego wydało rozkaz rozstrzelania masowego jeńców w razie niemożności uprowadzenia.

Z POSIEDZENIA KOMISJI WOJSKOWEJ.

WARSZAWA, 19 (PAT) Komisja wojskowa pod przewodnictwem p. Anusza w obecności szefa sztabu generalnego gen. Rozwadowskiego, majora Chałacińskiego i kapitana Mazanka dokonała na środkowym posiedzeniu wyboru podkomisji dla zbadania spraw komisji weryfikacyjnej. Do podkomisji powołano pp. Majnera, (ZLN.) Soltysa (NZL.) Bardla (PSL.), Libermana (PPS) i Michalaka (NPR.) następnie wysłucha-

no sprawozdania szefa sztabu gen. Rozwadowskiego o przebiegu operacji po Warszawą i o stanie obecnych operacji na froncie. Ze sprawozdania tego wynika, że naczelné dowództwo panuje zupełnie nad sytuacją, nie wyłączając odcinka Małopolski. Przyjęto ponadto wnioski dra. Żalusk, aby po porozumieniu się z rządem zwołać posiedzenie sejmowej komisji wojskowej w przyszłym tygodniu dla przedyskutowania doświadczeń dotychczasowych operacji i przedstawienia wynikających z nich wniosków.

Rokowania w Rewlu czy Rydze?

(Od wł. koresp.)

WARSZAWA 1—9. Z Mińska wyjadzie jutro do Warszawy reszta delegacji polskiej; przybędzie do stolicy prawdopodobnie w niedzielę. Cała delegacja pokojowa może już w czwartek uda się do Rewla lub Rygi na dalsze rokowania z sowietami. Cziczerin dotąd na polską propozycję co do przeniesienia miejsca obrad do Rygi nie odpowiedział.

W obronie dezertorów.

WARSZAWA 1—9 (PAT) Poseł dr. Marek wniósł na ręce prezydenta ministrów Witosa memoriał domagający się zniesienia, względnie ograniczenia działalności sądów doraźnych, zaprowadzonych rozporządzeniem ministra spraw wojskowych 22 lipca oraz uzyskania przez rząd u naczelnego wodza ponownego dekretu, ogłaszającego amnestję dla dezertorów, którzy powrócą dobrowolnie w szeregi armji.

KONWENCJA POLSKO GDAŃSKA.

GDANSK 1. 9 (PAT) Komisarz Tower oświadczył, że prawdopodobnie w najbliższy poniedziałek przyjedzie do Paryża, gdzie zawarta będzie konwencja polsko-gdańska.

Przybycie pancernika amerykań. do Gdańska.

GDANSK 31—8 (PAT) Dziś w południe zawinął do portu tutejszego pancernik amerykański. Uzbrojenie jego składa się z 22 armat różnego kalibru i około 900 ludzi załogi.

Gdańsk przeciw Polsce.

GDANSK 31—8 (PPT) Na dzisiejszym posiedzeniu konsyduantu gdańskiej odbyła się ożywiona dyskusja w sprawie rozbrojenia Sicherheitswehry oraz w sprawie zatrzymania reemigrantów wracających do Polski. Ze strony polskiej postawili dr. Panecki, dr. Kubacz i Kunert w wywodach swoich przedstawili cele rządzących Gdańskiem kół politycznych, kierowanych przez nadburmistrza Sahma. Gdy dr. Kubacz w przemówieniu swem przytaczał niektóre ustępy traktatu wersalskiego w języku francuskim, na sali odzywały się ciągle ze wszystkich stron sykania.

TAKŻE OPIEKUN.

GDANSK 1. 9 (PAT) W Malborku odbyło się posiedzenie przedstawicieli wszystkich stronnictw niemieckich z szeregu powiatów plebiscytowych i Prus Zachodnich. Na zebraniu utworzono osobny komitet, mający się opiekować ludnością niemiecką na obszarze b. dzielnicy pruskiej.

AUSTRIA PRZECIW HABSBERGOM.

NAUEN 31. 8 (PAT) Rząd austriacki wydał w Wiedniu księcia Windiszgreca, męża zaślania b. cesarza Karola i b. węgierskiego ministra aprowizacji.

SPOTKANIE.

LJON, 19 (PAT) Wedle depechy Havasa oświadczył Giolitti, że spotka się z Millerandem 12 września, Lloyd George nie będzie przytem spotkał obecny.

uczystość ja! tej nie było.

HAUEN 30 | 8 (PAT) W niedzielę odbędzie się w Bernie szwajcarskim uroczystość święta Związku kościołów chrześcijańskich przyjaźni i współpracy. W czasie uroczystości przemawiać będzie między innymi ks. dr. Brown z Ameryki, który oświadczy, że kościół amerykański będzie ożył do tego aby kościół przyłączył się do Ligi narodów.

Jarmark w Pradze Czeskiej.

WARSZAWA 31—8 W Pradze Czeskiej w dniu 12 września nastąpi uroczyste otwarcie jarmarku próbek towarowych o charakterze międzynarodowym. Jarmark potrwa do 28 września. Bliższych informacji interesowanym udziela wydział konsularny państwa czesko-słowackiego w Warszawie, ul. Wielka 33 codziennie od godziny 10 do 1 rano.

KRONIKA

— Mąka dla Łodzi.

P. Kafanka jeździł do Gdańska i tam miał zakupić 62 wagony zboża i mąki dla Łodzi za 60 milionów marek. Jakkolwiek p. Kafanka dawno już powrócił — o mące dotąd nie słychał!

Czyżby i ten fakt zapisać nam wypadnie do zdzeń?

— Uczczenie kolegi.

Z okazji imienia urz. dnika wojskowego P. K. U. 31 p. Strz. Kaniowskich p. Stefana Zamojskiego, personel tegoż oddziału składa na polski Czerwony Krzyż mk. 801 50 ten.

— Ze Straży Obyw. na m. Łódź.

Wobec obejmowania przez S. O. na m. Łódź posterunków w godzinach przedpołudniowych i południowych, komenda S. O. na m. Łódź zwraca się z apelem do członków Straży, ażeby najrychlej zaofiarowali w swych dzielnicach godziny, jak wyżej — ranne i południowe. Apel ten dotyczy również związków i stowarzyszenia.

Kancelarje dzielnic czynne są od 9 do 1-ej i od 3 do 7 wiecz.

Dzisiaj odbędą się ćwiczenia karabinami dla członków dzielnicy 1-ej o godzinie 6 wiecz. na placu „Zróżlika” (przy Wodnym Rynku).

— Dostarczanie jeńców do robót.

Ministerjum spraw wojskowych podaje do wiadomości, że wobec napływu jeńców z frontu jest w stanie dostarczać jeńców wojennych do robót na niżej przytoczonych warunkach: instytucjom rządowym, cywilnym, prywatnym przedsiębiorstwom, właścicielom ziemskim, kółkom wiejskim.

Cena robocizny wynosi 10 marek dziennie. Różnica pomiędzy sumą zapłaty dziennej a sumą wypłaconą jeńcom 1 i pół marki, winna być wypłacona do kasy obozu skąd pochodzą jeńcy, za miesiąc z góry, licząc 26 dni roboczych w miesiącu.

Pracodawca przedkłada kwit temu DOG, na terenie którego jeńcy pracują; referenci jeńców w DOG prowadzą ścisłą ewidencję partii robotniczych jeńców, pracujących u prywatnych przedsiębiorców i w razie nienadesłania w swoim czasie kwitu z opłaty ustanowionej sumy, odwołują z robót jeńców.

Zaznacza się jednak, że o eskortę i nadzór nad przydzielonymi jeńcami muszą podjąć starania pracodawcy, ponieważ żołnierze po odstawieniu jeńców wracają do swych oddziałów.

— Zjazd redaktorów.

Dnia 5 września odbędzie się w Gdańsku zjazd redaktorów pism wolnego m. Gdańska, Pomorza, Warmji i Mazurów. Celem zjazdu jest utworzenie związku zawodowego dziennikarzy wyżej wspomnianych miejscowości.

— O urzęd.

Stan. Res. Pozweil sz. Pan zwrócić uwagę na jedną okoliczność. Do Łodzi przybyło z górą 800 urzędników z ziem okupowanych — którzy biorą trzy miesięczną pensję i nie robią. Rozmawiałem z jednym z takich i sam się żalił, że wstyd mu darmo brać od państwa pieniądze za szlifowanie bruków. Czyby nie można więc zużytkować tych ludzi w biurach Intendentur wojskowych i innych, aby tym sposobem zastąpili niezbędne w armii jednostki.

— W sprawie zwolnienia uczniów z wojska.

W dniu 29 8. r. b. odbyła się z inicjatywy Naczelnictwa Z. H. P. konferencja pomiędzy przedstawicielami ministerjum spraw wojskowych, ministerjum wznah religijnych i oświecenia publicznego i Naczelnictwa Związku harcerstwa polskiego w sprawie powrotu do szkół młodzieży znajdującej się w służbie ochotniczej i pomocniczej i ewentualnie dalszego jej udziału w tej służbie.

W wyniku konferencji uchwalono, aby z powodu mającego się rozpocząć roku szkolnego i usunięcia bezpośredniego niebezpieczeństwa grożącego stolicy, niezwłocznie zwrócić się do pana ministra spraw wojskowych z prośbą o wydanie zarządzeń, zwalnających harcerzy i młodzież szkolną (w wieku do 16 lat włącznie), ze służby ochotniczej i pomocniczej, dla umożliwienia jej kontynuowania zajęć szkolnych.

— Zwalczenie lichwy wojennej.

Celem radykalnego zwalczania lichwy, komendant polecił uruchomić niezwłocznie specjalne oddziały policji umundurowanej i śledczej, któreby dokonywały systematycznych obchodów i rewizji, kontrolujących przestrzeganie cen maksymalnych i ujawniając wszelkie przejawy niestosowania się do zarządzeń, mających na celu przeciwdziałanie lichwie.

Winnych należy niezwłocznie pociągać do odpowiedzialności przed sądem doraźnym.

— Zabłąkana kula!

a) Wczoraj o godzinie 5pp. w parku Poniatowskiego zabłąkana kula trafiła w nogę wyżej kostki przechodzącego podówczas Antoniego Leksza lat 54, zam. przy ul. Braterskiej 10. Zawezwano Pogotowie Ratunkowe, które po nałożeniu mu opatrunku, przewiozło ranne do Szpitala przy ul. Drewnowskiej.

Z wydawnictw.

Wesoły Wojak (Wydawnictwo Oddziału II G. I. A. O.) staje się coraz wesejsze. Bo też zapracował sobie nasz wojak na ten śmiech uczciwie.

Nr. 2 „Wesołego Wojaka” poprostu, należy się naszym skołatanym nerwom.

Dowie się żeń chrestna matka co ma szykować dla kochającego ją syna chrestnego utana kiedy ją z kolegami swymi odwiedzi.

Pan Cynader „zapytuje się co teraz będzie” i opowiada, jak go bolszewiki zniszczyły.

Zawiedziony w nadziejach sełtys Mędrak uwierzył, że „te bolszewiki zaro w wig, wszystko każdemu dokumentnie dadzą wedle życzenia, „bo gadali mu agitatorzy, że ten naród jest sprawiedliwy, a bogaty, dla narodu prostego łaskawy, a debrotliwy” opowiadają jak nawet się przekonał — „jaka ci to szczęśliwość te apostoly przez porków i na besaka, inne ze wszami na wynos, zaprowadzają, jaką ci to wolność te cholery niosą”.

Ale co powinien robić dobry żołnierz, kiedy nieprzyjaciel wystrzelił do niego z zasadki to już powie wam Jojne Telegraf, szeregowiec Kupujcie, czytajcie i śmieJCie się wszyscy.

Cena 3 mk.

— Gazeta Polowa.

Oddział II. Armji ochotniczej w stałej trosce o zaspokojenie kulturalnych potrzeb żołnierza na froncie — po szeregu jednodziśńek o

charakteru humorystycznym, przystąpił do stałego „wawania „Gazety Polowej” — pisma dla żołnierzy na froncie, które będzie się ukazywać 2 razy na tydzień.

Pismo to ma za zadanie informować żołnierza o wszystkim potrosze, co się dzieje w kraju, zamieszcza skróły codziennych komunikatów sztabu gen. i jest jednocześnie łącznikiem między społeczeństwem i żołnierzem.

„Gazeta Polowa”, stojąc na gruncie cywilnym polskim, narodowym, nie uprawia żadnego partyjnicwa politycznego, ani wojskowego. Debry Polak, dzielny żołnierz, ten co z karabinem w reku broni M-łki-Ojczyzny — oto czytelnik „Gazety Polowej” — do niego pismo chce przemawiać.

Pierwszy numer wypełnił swoje zadanie całkowicie. Znajdzie tam żołnierz wszystkie, co go może interesować, podane w sposób jasny i prosty.

Gazetę podpisuje Antoni Orłowski (Krugulec) — znany dziennikarz i poeta patrijotyczny.

— Redaktor na froncie

Czasopismo górnicze hutnicze i czysopismo naftowe zostały czasowo zawieszono z powodu powołania głównego redaktora p. Stanisława Kamińskiego do czynnej służby wojskowej.

Teatr Polski.

W piątek dnia 3 b. m. Miejski teatr występuje z premierą kapitalnej krotkhwili żołnierskiej St. Bogusławskiego p. t. „Opieka wojskowa” pod reżyserją Z. Noskowskiego w oprawie scenicznej art. mal. p. A. Prensazki w wykonaniu pań: Rodowiczowej i Jarkowskiej (laureatki szkoły dramat H. J. Hryniewieckiej w Warszawie) oraz panów: Leszczyca, Noskowskiego, Nowakowskiego, Piłarskiego, Wybrańskiego, Duryńskiego i Łabędzkiego.

W sobotę o g. 4 po poł. po cenach najniższych (od 3 mk. do 18) specjalnie dla młodzieży i żołnierzy daną będzie komedia Al. Fredry „Pan Jowialski”, która zdobyła sobie szczególne uznanie krytyki i publiczności, wiecz. zaś o g. 8 na pierwsze widowisko ludowe (po cenach najniż.) dyrekcja przeznaczą dramat narodowy St. Wyspiańskiego „Wyzwolenie” poprzedzony konferencją.

Komunikaty.

Z okazji zaślubin w dniu 26 sierpnia r. b. p. Edmunda Woźniakowskiego, buchaltera filji Banku Handlowego Warszawskiego, z panną Jadwigą Grun, córką tutejszego przemysłowca zebrani na uroczystości weselnej, złożyli na papierosy dla rannych żołnierzy w uzdrowsku Ruda Pabjanicka willa Dra. Michalskiego, 355 mk., i na armję ochotniczą, 400 mk.

Z okazji imienin p. Bronisława Piątkowskiego właściciela cukierni, składają na armję ochotniczą, kelnerzy tejże cukierni mk. 200. 2771.

W dniu 17 sierpnia p. r., odbył się w Radomiu w kościele św. Jana ślub p. Anieli z Niesłuchowskich, z pierwszego męża Sugkup, z p. Karolem Gądek. 2765.

Na żołnierza polskiego.

Zamiast kwiatów na grób chrestniaczki ś. p. Leonki Dobrzańskiej, 100 mk. składa Józef Berłowski. 2766.

W dniu 26 sierpnia r. b. w kościele św. Krzyża został pobłogosławiony związek małżeński p. Edmunda Woźniakowskiego, buchaltera filji Banku Handlowego warszawskiego, z panną Jadwigą Grun córką tutej zego przemysłowca. 2761.

Z MINIONYCH CZASÓW

Dnia 22 maja 1919 roku wydrukowano i wysłano do nadesłana nam listy żołnierzy i amicek-ów

zaznaczamy że w liście tej było umieszczone między 60 innymi nazwisko p. Franciszka Chmielewskiego, który, jak okazuje się na służbie okupantów niemieckich nigdy nie był.

Ofiary.

NA DOM DLA SIEROT PO ŻOŁNIERZACH „STRZECHA”.

Personel registratury sztabu 500 m.

NA ARMIE OCHOTNICZĄ.

Zarząd Gimnazjum R. Sobolewskiej 2080 m. Na Artye gen. Hufera Warszawskie Stowarzyszenie do zoru nad kotłami 1020 m. F. Lobowa zamiast kwiatów na grób ś. p. Stef. Kowalczyka 160 m.

Na żołnierza na francie pracownicy warsztatów mechanicznych Tow. Akcyj. L. Geyera 1507 m.
NA ŻOŁNIERZA POLSKIEGO.

P. P. Słuszarze warsztatu mech. p. Szwarca 145 m. Komis gospodarczy Baonu zapasowego 31 p. Strzelców Kaniowskich 300. m. Lokatorzy domu przy ul. Kilińskiego Nr. 81 marek 123. Kazimierz Mihalak 100 m. Zbirczykowa jako karę za wycieranie legitymacji 10 m.

CZERWONY KRZYŻ

Juljan Przygoda 25 m. Konsul sklepu Nr. 29 det. Spedyc. L. K. R. CII i M: za pośrednictwem p. Przybylskiego 410 m. W dniu 20 sierpnia urodzin porucznika Mieczysława Królaka, zebrane w Baonie ochotniczym przy 30 p. Strzelców Kaniowskich 805 m. Włoś-

cianie wsi Mianów, gminy Puczanów 1491 m.

NA POMNIK DLA Ś. P. BENEDYKTA PĘCZKOWSKIEGO.

Jeden z towarzyszy broni przesyła nam 100 m. jako zaczątek na pomnik dla ś. p. porucznika Pęczkowskiego poległego w boju pod Warszawą. Łódź ten projekt poprze szczerze, boć zasłużony był jej obywatel.

NA GAZETY DLA ŻOŁNIERZA.

Pan Leopold Boryslawski składa 250 m. na gazety dla żołnierza.

NA PLEBISCYT

P. Stanisław Kozyrski z Warszawy ul. Hoża Nr. 34 marek 4000.

CORS
Zielona 2

Jedynaczka Króla Kawy
„kaprys milionerki” Bogato wystawna farsa w 5 akt. **MIA MAY**

czyli

w roli głównej

Karola 8 Karola 8
Uczelnie Praktycznej Handlowości PAWŁA KINA
rozpoczęcie nowych półrocznych kursów dla dorosłych co sześć tygodni.
KSIEGOWOŚĆ podwójna w zastosowaniu do firm
1) Skład towarów kolonialnych (spółka) met. niemiecka
2) Skład sukna, metoda amerykańska polepszona
3) Huta żelazna (Tow. akcyjna) met. francuska
4) Tkalnia (Tow. z ogr. odp.) met włoska
5) Skład papieru, metoda amerykańska
6) Operacje bankowe i inne.
JEZYKI: polski, angielski, francuski, rosyjski, niem.
Stenografia: polska, niemiecka, rosyjska
Prawo handlowe, Kaligrafia, Rondo
Biurowość: Pisanie na maszynach
Korespondencja, Rachunkowość
Kontokorenty procentowe.
Dla osiągnięcia jak najlepszych wyników w komplecie bierze udział tylko około 10 osób razem.

Baczność!
Rozdukacyjne gimnazjum w Roluszkach.
Pod Zarz. Polskiej Macierzy Szkolnej
Zawiadamia, że egzaminy dla nowo wstępujących rozpoczną się 9 września 1920 roku, a lekcje rozpoczną się 16 września 1920 roku. Opłata szkolna od 2250 marek rocznie — niezamierzonym ustępstwo.
Internat przy gimnazjum. Miejsca wolne: wstępna, I-sza, II-ga, III-cia, IV-ta i V-ta.
2762-2

4-ro kl. Szkoła Handlowa
Niedzielno—wieczorowa przy
Stowarzyszeniu Polskich Kupców i Przemysłowców Chrześcijan w Łodzi
Gdańska (Długa) 45.
Egzaminy wstępne rozpoczną się w środę, 8-go września, o godz. 7 wiecz.
Zapisy przyjmie kancelarja Szkoły codziennie od godz. 7—9 wiecz. Przy zapisie należy wnieść opłatę szkolną za I półrocze w ilości mk. 500.
Kierownik Szkoły
Roman Tulin.
2772

Kupuję
biżuterję, brylanty, złoto, srebro, platynę, zegarki płacę ceny najwyższe Sienkiewiczza 20 part. ost. wejście.
2757-4

Odjeżdżając
sprzedam dochę na opozach mało noszoną.
Zielona 12 m. 16. od 10-1 i od 3—7.
2770-2

KURSY BUCHALTERYJNE Henryka Lubńskiego.
WYKŁADANE SĄ PRZEDMIOTY:
buchalterja, korespondencja rachunki handlowe, stenografia PISANIEM NA MASZYNACH, REMINGTON "MERCEDES" «ORZEL» i inne oraz poprawienie charakteru pisma. Ukończenie kursów upoważnia do objęcia posady biurowej.
Zapisy przyjmie kancelarja kursów Piotrkowska Nr.79!

Hurtowy skład towarów Manufakturowych i Drucker Łódź Piotrkowska nr. 45
(wejście przez ślepi) poleca wielki wybór towarów bawełnianych różnych firm po cenach fabrycznych.
Uwaga dla spółek rolniczych i kooperatyw specjalny rabat. 2729-3

Zakład Naukowy Heleny Cholewickiej Piotrkowska 120
Przyjmuje chłopców i przysposabia starannie do szkół męskich wszelkiego typu. Zapisy między 11—5 pp. 2737

OGŁOSZENIE
Posiadacze karty żywnościowej okresu 125—ego (wrzesień) uprawnieńi są do nabycia:
2 f. chleba żytniego na odc. № 9
i 2 f. " " " " " 10
2768 **MAGISTRAT**
Komitet Rozdziału Chleba i Mąki,

Na skutek otrzymanych licznych zażyczeń
Zarząd Wód Mineralnych w Ciechocinku
niniejszem komunikuje, że Zakład jest i będzie czynny do 1—go listopada.
Wydawane są solankowe i błotne kąpiele.—
2769—1

Wdowiec
w średnim wieku pragnie zapoznać pannę lub wdowę do lat 40 z brany handlowej w celu matrymonialnym. Dyskrecja zapewniona. Oferty z fotog. pod „R” w Rozwoju.
2725—3

Gimnazjum R. Sobolewskiej
(Długa 90) poszukuje nauczyciela matematyki i nauczyciela, lub nauczycielki przyrody. 2722

Mk. 200 nagrody
za odniesienie zagabionej książki kotłowej wydanej przez Warsz. Stow. Nadzoru nad kotłami parowymi za Nr 6712 do adm. Rozwoju

Dr. Smoleński powrócił
Andrzeja 5. 2764—1

Towary wysortowane
Szajblera, Gromana, Zawierciał Szlosera,
p ocenach fabrycznych, tak że t. z. „brak” we wszystkich gatunkach i różne surowi. **M. Orbach** Konstancynowska 3 lewa oficyna I wejście I.-ie piętro 2747—1

Kupuję.
płacę najlepsze ceny za brylanty, złoto, stare srebro perły, stare zęby, futra garderobę,
Piotrkowska 9, P. Kohn, lewa oficyna, II piętro.

Kajety szkolne
poleca H. T. Kunert i Ska ul. Piotrkowska 87 Zawadzka 1 268

GILZY
Warszawskie gilzy „Sokół” w każdej ilości po cenach przystępnych poleca Towarzystwo „Komandor”, ul. Andrzeja 34

